

Har du meldt til seminar?

Der er fortsat ledige pladser på FLs seminar om bestyrelsesarbejde i grundejerforeninger lørdag 27. november 2021, kl. 9-16, på Hotel Milling Park i Middelfart.

Dagens program er skruet sammen, så det henvender sig til både det erfarne bestyrelsesmedlem og nybegynderen. Sammen med tilmeldingen kan deltagerne indsende spørgsmål, som de gerne vil have besvaret under seminaret.

Tilmelding kan ske på Mitfritidshus.dk/seminar

Læs i denne udgave:

17 kommuner advarer mod projekt	side 2
Flere kæmpehuse på vej	side 3
Feriepark i modvind	side 3
Lille sejr til GF Fiskervej	side 4
Danmark får sin første havplan	side 4
Tynd ud i skilteskoven	side 5
National net af stier	side 5
Prisfesten damper af	side 6
Giffrester sætter rekord	side 6
Vi bruger naturen mere end før	side 7

Foto: Jørgen Christian Jørgensen

- Slammet fra dumpningen udgør en alvorlig trussel mod det marine miljø i Køge Bugt, advarer FLs formand Johs Chr Johansen.

Slamsag i samråd

Transport- og miljøministrene skulle forklare sig om dumpningen i Køge Bugt

Spørger man transportminister Benny Engelbrecht (S), vil "ikke et gram" af de 2,3 mio. m³ slam, der planlægges dumpet i Køge Bugt i forbindelse med anlægget af Lynetteholmen, ende på de danske og svenske kyster.

Det forsikrede ministeren over for Folketingets miljø- og fødevarerudvalg, som for nylig havde kaldt ham og miljøminister Lea Wermlin (S) i samråd om dumpningen.

Ministerens argument er, at slammet hældes ud 14 km fra kysten.

- Men enhver, der har opholdt sig på en kyst, kan ved selvsyn konstatere, at der findes sten, sand, tang og andet materiale på kysten. Det kommer et sted fra, og det kan godt være temmelig langt fra kysten, siger FLs formand Johs Chr Johansen.

En kende naivt

- Ministeren er nok vel optimistisk, når han hævder, at ikke et gram slam ender på kysten. Slammet er et meget finkornet materiale, der kan flytte sig over lange afstande. Selv endog meget tunge genstande dumpet langt ude i Østersøen ender på stranden, så at tro at det finkornede slam pænt bliver liggende på sin klapplads, er en kende naivt.

Slam vil true havmiljøet i Køge Bugt

FLs formand undrer sig over, at ordet "næringsstoffer" overhovedet ikke blev nævnt.

- På samrådet blev der alene talt om forurenede slam - med nogen uklarhed om, hvor store mængder det handler om. Næringsstoffer blev ikke nævnt med et ord. Men det er vigtigt at gøre sig klart, at alle de 2.3 mio. m³ indeholder kvælstof og fosfor, og disse næringsstoffer udgør det største problem ved det slam, der skal dumpes. Det kan ødelægge balancen i Køge Bugt, hvor EU-regler sætter

17 kommuner advarer mod projekt

De 17 kommuner i Region Sjælland har i et høringssvar til transportministeren advaret om de miljømæssige konsekvenser af Lynetteholm-projektet. Baggrunden er dels planerne om dumpning af slam i Køge Bugt, dels den råstofindvinding i land og på havet samt den omfattende transport af overskudsjord, projektet indebærer.

– Vi lever i en tid, hvor biodiversiteten er under pres. Og man løser ikke ikke et miljøproblem blot ved at flytte det andet sted hen. Det skaber bare et nyt problem, siger Solrøds borgmester Niels Hörup (V) til Dagbladet.

Valgtema ved Køge Bugt

Planerne om dumpningen er også blevet et varmt emne i valgkampen forud for kommunalvalget. I Stevns kommune dukkede næsten 200 vælgere op til et vælgermøde i Strøbyhallen, arrangeret af seks lokale grundejerforeninger. Øverst på dagsordenen stod slammet. Alle ni repræsentanter for de opstillede lister var enige om, at det ikke hører hjemme på bunden af Køge Bugt, og at beslutningen om at dumppe det er truffet på et forkert grundlag.

Køges borgmester er vred

I Køge kommune frygter borgmester Marie Stærke (S) for konsekvenserne af det forurenede slam i bugten.

– Jeg synes, jeg savner viden og åbenhed om, hvad det har af konsekvenser. Det er kommet i nattens mulm og mørke, og så skal vi bare acceptere det. Vi har ikke vidst noget, og den proces er jeg faktisk harm over, for kommunerne burde være inddraget langt før. Derfor modarbejder jeg det sammen med mine borgmesterkollegaer, siger hun til Dagbladet.

grænser for mængden af næringsstoffer. Stofferne har betydning for dyrelivet og de torsk, som danskerne ynder at spise til nytår. Køge Bugt udgør den sydlige del af Øresund, og Øresund er en vigtig gydeplads for de torsk, som senere skal fanges i Kattegat.

Begge ministre var meget tilbageholdende med at svare på andet end netop det stillede spørgsmål.

– Men når folketingsmedlemmerne ikke har det apparat til rådighed, som regeringen har, har de heller ingen muligheder for at efterprøve svaret eller søge yderligere information. Regeringen har blokeret for at klage over Lynetteholm-projektet. Det betyder f.eks., at Miljø- og fødevareklagenævnet ikke kan tage stilling til, om mængden af næringsstoffer, der dumpes, er i overensstemmelse med reglerne.

Mere slam fra rensningsanlæg

Desuden indebærer projektet, at rensningsanlægget Lynetten skal flyttes til Avedøre.

– Det rensningsanlæg vil udlede betydelige mængder næringsstoffer fra hele hovedstadsområdet, som sammen med næringsstofferne fra slammet udgør en alvorlig trussel mod det marine miljø i Køge Bugt. Miljøministeren ofrede ikke et ord på dette problem, siger FLs formand.

Se hele samrådet på [Samråd om klapping](#)

En opdateret liste over nyheder om dumpningen findes på GF Lemgaardens hjemmeside [lemgaarden.dk](#)

Grafik: Concept ApS/Niras

Feriecenter på Møn i modvind

Vordingborg kommunes planer om at opføre en feriepark med udlejningsboliger til op til 2.800 overnattende gæster nær kysten ved Hjelm Bugt på Møn har mødt alvorlig modstand, også langt ind i kommunalbestyrelsen.

Ved det seneste møde i kommunens udvalg for Plan & Teknik afviste et flertal af udvalgets medlemmer at godkende det forelagte forslag til lokalplan. Forslaget skulle have været sendt i høring den 1. november i år. I stedet er det nu sendt retur til forvaltningen med besked om, at det er en ommer.

Udvalgsflertallet stiller især spørgsmålstegn ved projektets omfang, boligenhedernes størrelse og infrastrukturen.

Protest med ulovlige skilte

Også i lokalsamfundet er der markant modstand mod ferieparken. En række beboere i området har på eget initiativ sat protestskilte op, hvoraf nogle er placeret i strid med naturbeskyttelsesloven. Også denne sag har været forelagt Plan- & Teknikudvalget.

Feriepark ved Arresø

Investoren bag Feriepark Møn Hjelm Bugt er udlændingsdanskeren John Bengt Møller, som bor i Monaco. Ud over Hjelm Bugt har han også planer om at bygge en feriepark på arealerne ved Arresø i Nordsjælland, som tidligere husede den militære kaserne Auderødlejren.

Læs mere på

[Feriepark Møn](#)

Ny sag om kæmpesommerhuse på vej

Foto: Nicolas Voigt Grunwald

Sommerhuse i størrelse XL giver anledning til konflikter i stadig flere kommuner. Disse i Vejby i Nordsjælland er dog ikke blandt dem.

De store sommerhuse tordner fortsat frem i landskabet. Senest har Odsherred kommune i et nyt forslag til kommuneplan lagt op til, at der kan bygges "store sommerhuse til udlejning" på en 60.000 m² stor grund i Starreklinde ved Neksøbugten nær Havnsø.

Kommunen forestiller sig en bebyggelse på op til 20 huse på mellem 200 og 400 m² på et areal, som er omkranset af gamle sommerhuse. Ideen er mildt sagt ikke populær hos naboerne, og de fire lokale foreninger af grundejere og -lejere er gået sammen om at give kæmpehusene modstand.

I de gamle sommerhusområder er husene små og meget forskellige, lige som grundene, de ligger på, er af beskeden størrelse. Beboerne frygter, at nye, kæmpestore huse vil ødelægge områdets særpræg. Øget trafik vil betyde hård belastning af de små, lokale veje og stisystemer, og i modsætning til de fastboende vil lejere næppe føle det store ansvar for området. Desuden vil flere strandgæster give mere arbejde til den af foreningerne, som står for oprydning og renholdning af stranden.

Bakkes op af FL

FL støtter medlemsforeningerne i deres protest.

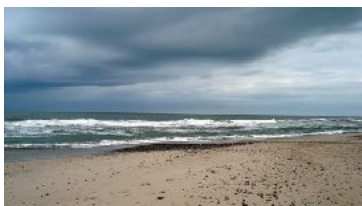
- Som det vil være de fleste bekendt, er der almindelig modstand mod megasommerhuse blandt sommerhusejere landet over. En del steder har det ført til klagesager, hvor sommerhusejerne har fået medhold. Andre steder forberedes retlige skridt mod kommunerne. Modstanden bunder i mange af de forhold, de fire foreninger anfører, siger FLs formand Johs Chr Johansen. Han minder samtidig om, at udlejningen af megasommerhuse må siges at have erhvervs-mæssig karakter og dermed truer den danske sommerhusprotokol.

Den megen modstand mod megasommerhuse har i øvrigt fået mange kommuner til at sætte grænser for sommerhuses størrelse, f.eks. ved 150 m².

Planloven i vejen

Odsherreds borgmester Thomas Adelskov (S) understreger over for dr.dk, at kommunen tager alle indsigelser alvorligt. Kæmpesommerhusene ved Starreklinde er kommet med i forslaget til kommuneplanen, fordi ejeren af arealet ønsker at bygge store sommerhuse, siger han.

Byggeplanerne kan dog blive særdeles vanskelige at realisere. Ud over modstanden fra naboerne kommer også Planloven på tværs. Grunden på de 60.000 m² ligger inden for strandbeskyttelseslinjen,

Danmark får sin første havplan

Danmarks første havplan er på vej til at blive en realitet. Med planen lægges der op til, at havarealet deles op i zoner, der udlægges til bestemte formål, lige som man kender det fra kommune- og lokalplaner på land.

Ifølge Erhvervsministeriet, som har ansvaret for planen, er formålet med den at balancere de mange interesser på havet.

"Planen skal fremme økonomisk vækst, udvikling af havarealer og udnyttelse af havets ressourcer på et bæredygtigt grundlag," hedder det i faktaarket, der ledsager planen.

I høring hos FL og DN

Forslaget til havplanen har netop været i høring, bl.a. hos FL og Danmarks Naturfredningsforening. FL har valgt at tilslutte sig og støtte høringssvaret fra DN.

DN finder det som udgangspunkt meget positivt, at starten med havplanen "for første gang målrettet har skabt en samlet ramme for formidling af data om ønsker til at udnytte det maritime rum og dets ressourcer."

Savner bæredygtighed

DN beklager dog samtidig, at planen ikke har til formål at bidrage til en bæredygtig udvikling af de erhverv, der er knyttet til havet, lige som den heller ikke sigter på at forbedre miljøet.

Læs mere på havplan.dk

og her kan der ikke udlægges nye sommerhusområder. Skal området udlægges til sommerhusområde, vil det kræve et landsplandirektiv.

***

Lille sejr til GF Fiskervej

Efter lang tids frustration og forgæves forsøg på at få kommunen i tale er det nu lykkedes beboerne i GF Fiskervej ved Mommark Strand på Als at få opfyldt i hvert fald nogle af deres krav.

I budgettet for 2022 har Sønderborg kommune afsat penge til at etablere en selvstændig vej til byggefeltet, hvor virksomheden Skanlux er i gang med at opføre en klynge af store sommerhuse. Hidtil har den kun fire meter brede vej gennem foreningen måttet lægge asfalt til den tunge transport af materialer til byggepladsen, men nu er det snart slut. Når den nye vej åbner, lukkes adgangen til de nye huse fra den nuværende vej.

Stop for flere huse

Samtidig bliver der sat en stopper for byggeri af flere huse. Oprindeligt var det planen at opføre i at 23 stk. Men nu holder man ved de 15 huse, der allerede er bygget eller er ved at blive det.

Planklagenævnet erklærede tidligere i år byggeriet ulovligt, fordi det strider mod lokalplanen.

***

Er der en arkitekt til stede?

De mange konflikter om de store sommerhuses indmarch i sommerlandet har også fundet vej medierne - både de lokale og de landsdækkende.

I programmet 'Er der er en arkitekt til stede?' ser journalist Ane Cortzen fra DR nærmere på sagen om megahusene på Asserbohusgrunden i Halsnæs kommune i Nordsjælland og de problemer, de har ført med sig.

Sagen var medvirkende til, at kommunen siden har sat en grænse ved 150 m², når der skal bygges nye sommerhuse.

Se programmet - [Naturen blev den store taber](#)

Også poolhusene i Marielyst på Falster har fundet vej til skærmen. I [Sommerhusstriden](#) besøger Mette Frisk og Søren Pind et par stridende naboer.

Nationalt net af naturstier på vej

Regeringen vil etablere et nationalt net af stier og ruter i Danmark, som skal være med til at udbrede kendskabet til naturen.

"Danmarks naturstier – en omvej værd" skal være et nationalt sti- og rutenetværk, som binder Danmarks natur sammen og skaber sammenhængende naturskønne ruter. Målet er at øge tilgængeligheden til naturen, skabe gode vilkår for friluftslivet og styrke formidlingen af de oplevelser, der venter derude.

– Vi har en fantastisk natur i Danmark. Den skal vi både nyde og passe på, siger miljøminister Lea Wermelin (S).

Friluftsfolkets margueritroute

– Jeg tror, de fleste danskere kender Margueritruten.

Tænk hvis vi kunne få et lignende net af ruter og stier over hele landet til glæde for vandrere, cyklister, ridende og mange andre, som kan komme ud i den unikke danske natur.

Projektet har hentet inspiration i andre europæiske lande, bl.a. i Holland og Schweiz, hvor man har landsdækkende net af naturstier. Nu vil regeringen gå i gang med at finde relevante aktører, der skal være med til at udvikle konceptet.

Projektet finansieres med et årligt beløb på 5 mio. kr. de næste fire år. Læs mere på [stinet](#)

Tynd ud i skilteskoven

Friluftsrådet vil have danskerne til at anmelde ulovlig skiltning i naturen

Under parolen 'Stop skilteskoven - gå nye veje' har Friluftsrådet lanceret en kampagne, der skal få dna'erne til at indberette de barrierer, de møder på deres færdene i naturen.

Der findes op mod 80.000 af dem i form af skilte, bomme, låger eller andre fysiske forhindringer, og mange af dem er ulovlige. Nu gør Friluftsrådet det muligt for alle at registrere den slags forhindringer på hjemmesiden [gaanyeveje.dk](#). Herefter vil rådet vurdere, om sagen skal sendes videre til kommunen, som i sidste ende skal afgøre, om barrieren er i strid med loven.

Om baggrunden for kampagnen siger Friluftsrådets direktør Winni Grosbøll:

- Der er mange tusinde barrierer derude, og vi ved, at mange af dem er ulovlige. Vores opgave er at sikre folk adgang til naturen, og vi synes ikke, det er i orden at sætte skilte eller bomme op, som forhindrer folks adgang, når loven siger, at man gerne må være der.

Også lodsejerne er i tvivl

Ikke alle barrierer er forkerte eller ulovlige.

- Men vi vil gerne have undersøgt de steder, hvor folk bliver i tvivl, og have ryddet op i det. Desuden kan nogle lodsejere have lige så svært ved at gennemskue de komplicerede adgangsregler som mange andre. Derfor er et andet formål med kampagnen at få forenklet reglerne på området, så det også bliver nemmere for lodsejerne.

I Danmark er det som udgangspunkt sådan, at stier og veje i privatejede naturområder skal være åbne for alle i dagtimerne. Til gengæld må folk ikke slå sig ned i nærheden af beboelse.

- Vi forstår godt, at ejere af naturområder kan blive frustrerede over, at folk ikke kender eller overholder de adgangsregler, der gælder på private arealer. Men det legitimerer ikke, at man opsætter ulovlige skilte eller andre barrierer.

Oprydning påkrævet

Der er behov for at få ryddet op. Undersøgelser viser, at der er mellem 70.000-80.000 barrierer i naturen.

- Det er for mange. Og mange mennesker ved ikke, at skiltene er misvisende, så der er behov for, at folk bliver gjort mere opmærksom på, hvad de må - og ikke må - i naturen, siger Winni Grosbøll.

Læs mere på [gaanyeveje.dk](#)

Giftrester i grundvand sætter rekord

En ny opgørelse fra Danmarks Naturfredningsforening afslører, at der er langt mere sprøjtegift i vores grundvand, end vi hidtil har troet.

I de første otte måneder af 2021 blev der fundet rester af sprøjtegift i 63 pct. af prøverne fra vandværkernes drikkevandsboringer. Aldrig før har der været så mange prøver med giftrester.

Tester for flere stoffer

Før 2016 lå andelen af drikkevandsboringer med giftrester nogenlunde stabilt. Men de seneste år er der sket en markant stigning i prøver fra drikkevandsboringer, hvor der bliver fundet rester af gift. Det skyldes, at man de senere år er begyndt at teste vandet for en række giftstoffer, som man ikke tidligere testede for.

Det danske grundvand har altså været forurenet i langt større omfang, end man hidtil har vidst.

Kræver sprøjteforbud

DN vil have forbud mod at bruge sprøjtegift i områder, hvor grundvandet dannes.

- Skal udviklingen vendes, er vi nødt til at handle nu, siger DNS præsident Maria Reumert Gjerding.

- Vi har i generationer nydt godt af at kunne hente rent drikkevand direkte fra undergrunden. Og den glæde skal vores børn og børnebørn selvfølgelig også have.

Se hvordan grundvandet har det i din kommune på

[drikkevandstest](#)

For første gang i 16 måneder er prisen på sommerhuse faldet.

Prisfesten damper af

Efter mere end et år med sommerhuspriser på himmelflugt ser det ud til, at festen så småt er ved at lakke mod enden. I flere områder af landet, hvor der normalt handles mange sommerhuse, er de store prisstigninger blevet forvandlet til mindre prisfald. Det viser de seneste tal fra Boligsidens Markedsindeks.

- For første gang i 16 måneder falder priserne på sommerhuse, siger Boligsidens kommunikationsdirektør Birgit Daetz.

- Det kan særligt ses i de landsdele, hvor der traditionelt bliver solgt mange sommerhuse - Østjylland, Vest- og Sydsjælland, Nordsjælland, Vestjylland og Nordjylland.

Der er solgt ekstremt mange sommerhuse det seneste år til halvdelen, hvilket har skudt priserne i vejret.

- Nu ser vi så, at der bliver handlet langt mindre, og at priserne i de mest populære sommerhusområder begynder at falde. Markedet begynder igen at rette sig efter sæsonerne, og det er godt for udviklingen. Det fører til et stigende udbud, så køberne får flere sommerhuse at vælge imellem.

Mange betalte mere end udbudsprisen

Under coronakrisen har udbuddet været helt i bund. Køberne har måttet rykke hurtigt for at få fat i det eftertragtede sommerhus, og mange flere end normalt har betalt over prisen.

- Nu går det den modsatte vej, og det er godt for køberne, siger Birgit Daetz.

Prisfaldene har været størst i Østsjælland, Vestjylland og Nordjylland. Her er priserne i september faldet med hhv. 8,1 pct., 3,6 pct. og 3 pct. sammenlignet med måneden før. Målt på landsplan er priserne faldet med 1,7 pct.

[Boligsiden](#)

Ny undersøgelse fra Bolius og Realdania:

Danskerne bruger naturen oftere end før

På få år er andelen af danskere, der tager på en naturoplevelse mindst en gang om ugen steget fra 40 til 57 procent. Det viser 2021-versionen af undersøgelsen 'Danskere i det byggede miljø', som Kantar Gallup har foretaget blandt flere end 7.000 danskere for foreningen Realdania og Videncentret Bolius.

Læs mere på realdania.dk

Foto: Steffen Stamp

Husk, at jeres forening kan få rabat på medlemskontingentet, hvis I skaffer en ny medlemsforening til FL. Kontingentnedsættelsen svarer til prisen for forsikringspakke 1 i et år.

Næste udgave af nyhedsbrevet udsendes medio december.

Mit Fritidshus sendes til alle bestyrelsesmedlemmer i FLs medlemsforeninger, samt til andre aktive i medlemsforeningerne, der ønsker at modtage nyhedsbrevet. Endvidere sendes nyhedsbrevet til sammenslutninger af grundejerforeninger for sommerhuse, politikere, kommunerne, diverse organisationer og personer, som FL er i dialog med, samt pressen. Tidligere numre af nyhedsbrevet kan læses på mitfritidshus.dk

Udgiver: Fritidshusejernes Landsforening (FL), www.mitfritidshus.dk

Ansvarshavende: FLs Formand Johs Chr Johansen

Redaktion: Journalist Xenia Wieth

Kontakt: redaktion@mitfritidshus.dk

Ophavsret:

Mit Fritidshus modtager stof under den forudsætning, at udgiver har den fulde – men ikke eksklusive – ophavsret. FLs medlemsforeninger er velkomne til at benytte artikler fra nyhedsbrevet med angivelse af Fritidshusejernes Landsforening som kilde.